

דבר העורך

מניני המרפסות בחיפה ואשדוד...

ומי פְעַמָּה יִשְׂרָאֵל

ב'עידן הקורונה' כלל ישראל נקלע למציאות מחודשת, בו מתעוררים עשרות שאלות מאתגרות, כמו למשל בסוגיא של צירוף מנינים דרך המרפסות, בספרי השו"ת של הדורות הקודמים לא מצינו שאלה בהיכי תמציי כזה, והוא התעורר בשנת תש"פ, (וכבר ציינו, שהגמטריה של מרפסת = 780, שווה לגמטריה של תש"פ = 780).

מדהים לראות, את כח התורה של ישראל עם קדושים, בחביבותם למצוות ובתשוקתם לדעת את דרך ההלכה אשר ילכו ויעשו, מיד מבררים היטב את הנושא, ונכתבו כבר בנושא עשרות מאמרים קונטרסים ומכתבים ועוד היד נטויה, וכן פורסם שו"ת מאת גדולי ופוסקי הדור שליט"א, ונשתדל ביריעה קצרה זו בס"ד לטעום מיערת הדבש, ככל שידנו מגעת.

אייר - ראשי תיבות אני ה' רופאך, הזמן גרמא להפיל תחינה ובקשה קדם רבון עלם ועלמאי, שישלך את נגיף הקורונה מן העולם, על הבריאים שלא יחלו ועל החולים שיתרפאו, ויקים בנו הפסוק (שמות פרק טו פסוק כו) כָּל הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר שָׁמָּה בְּמִצְרַיִם לֹא אֶשֶׁם עֲלֶיךָ כִּי אֲנִי ה' רִפְאֶךָ, ונזכה לגאולה השלימה במהרה בימינו אמן.

בברכת התורה
עקיבא יוסף לוי

נושא הגיליון

'צירוף מנין במרפסות'

'רואים אלו את אלו'

קורונה: 'וירוס הקורונה' היא מכה מהלכת בכל העולם המשבשת מערכות תבל, אי אפשר להתפלל כסדר הרגיל בבתי כנסיות ובבתי מדרשות בישיבות ובכוללים, ולכן בהרבה מקומות בארץ ישראל ובחו"ל מארגנים מנינים לתפילה וקריאת התורה דרך המרפסות, כאשר כל מתפלל נשאר בביתו, ומצטרף לשאר הנוכחים במרפסות, וכעת עלינו לברר מה הם גדרי הצירוף לעשרה ראשונים של המנין כמו במקומות שחל איסור יציאה מהבתים, ובאיזה אופנים מצטרף למנין אחרי שכבר יש עשרה במקום אחד, כמו במקומות שיש מנין בכניסה לבנין, והמבודד או חולה קורונה, מצטרף אליהם מביתו.

הנדון נוגע לכל דבר שצריך עשרה, תפילה בציבור, חזרת הש"ץ, קדיש, קדושה, ברכו, קריאת התורה, ונשיאות כפים, ועוד. בימים כתיקונם במצב של 'לכתחילה', ודאי שההוראה היא להתפלל במנין שנמצאים כולם כאחד ברשות אחת בלי צירופים דחוקים, וכל הנדון נאמר בשעת הדחק, שהוא מצב של 'בדיעבד' שההכרח לא יגונה, והפוסקים מחפשים צדדי קולות להצטרף למנין על ידי 'רואים אלו את אלו' ושאר צירופים. שהרי אם לא יתירו את 'מנין המרפסות', חלק מהמתקבלים עלולים לעמוד בקירוב בלי לשמור על כללי הזהירות, ושמן יבואו לידי סכנה, וחלקם שישארו בבתים ויתפללו ביחידות ויש חשש כי יזלזלו בתפילה.

1. דיני צירוף לזימון ולתפילה

בהלכות זימון מצינו הגדרות מיוחדות, אימתי מצטרפים לחבורה אחת. שנינו **במשנה** (ברכות פרק ז משנה ה), ונפסק **בשו"ע** (סימן קצה סעיף א), שתי תבורות שאוכלות בבית אחד או בשני בתים, אם מקצתן רואים רואים אלו את אלו מצטרפות לזימון, ואם לאו אינם מצטרפות.

המשנ"ב (סימן נה ס"ק גב) הביא מחלוקת הפוסקים האם גם לגבי מנין כאשר מקצתן רואים זה את זה מצטרפים, והסיק (בס"ק נז) שיש לסמוך עליהם רק במקום הדחק.

מניני המרפסות בבני ברק

הגיליון הוקדש לעילוי נשמת
רבי חיים מרדכי ב"ר ישראל אברהם
זצ"ל נלב"ע כ"ט ניסן
ת.נ.צ.ב.ה.

לדחות כל הראיות.

עוד כתב המשנ"ב (סימן נה ס"ק נז, ביאור הלכה ד"ה ולחוצו) בשם הפרי מגדים שאם רואים זה את זה, אפילו בשני בתים מצטרפים, כמו זימון, ויש מחמירים אפילו בראוים, ובמקום הדחק אפשר שיש להקל.

ויש לציון למה שכתב הכף החיים (סימן נה ס"ק עו) בשם שו"ת יפה ללב, שאם יש חלון של זכוכית בינו לבין המנין, אינו מצטרף עימהם.

נמצא א"כ שעדיף שכל העשרה יהיה במקום אחד, אבל במקום הדחק יש להקל אם יש עשרה רואים אלו אל אלו, או אם יש שתי קבוצות בשתי מרפסות, אז אפילו אם חלק מהקבוצה רואה את החלק השני מצטרפים, ואם אין אפשרות לראות אלו את אלו, אם עשרה רואים את הש"ץ, מצטרפים.

3. כאשר יש עשרה מתפללים

צירוף למנין: כאשר יש עשרה מתפללים בבית הכנסת, גם לדעת החולקים על הרשב"א, יכול להצטרף אליהם מרשות אחרת ונחשב תפילה כציבור. כמבואר בשערי תשובה (סימן נה ס"ק יד) בשם מלכי בקדוש שביטו אחורי בית הכנסת, וביניהם חלון קטן ששומע משם כל מה שאומרים, המתפלל שם נחשב כמתפלל עם הציבור. ולכאורה המשנ"ב לא פסק כדבריו, שהרי כתב שאם יכול לרדת בקל שירד.

כתב המשנ"ב (סימן נה ס"ק נח) בשם תשובת הרדב"ז (סימן תרג) דזה דוקא לענין צירוף, אבל שיהיה כמתפלל עם הציבור אם אין לחדר פתח אחר רק דוקא דרך הבית הגדול, חשיב כמתפלל עם הציבור. ולדעת החזו"א (אחרות רבינו ח"א הוספות א"ח אות ג') אפילו באופן שיש ציאה אחרת, גם נחשב כמתפלל עם ציבור.

עונה עממה: גם באופן שאינו מצטרף להיחשב כתפילה כציבור, רשאי לענות עממה בדברים שבקדושה, כפי שמבואר בתוס' (פסחים דף פה: ד"ה וכן לתפילה), ונפסק להלכה בשו"ע (סימן נה ס"ק כ), היו עשרה במקום אחד ואומרים קדיש וקדושה, אפילו מי שנמצא בבית אחר רחוק לגמרי יכול לענות עממה, קדיש וקדושה וברכו, שאפילו מחיצה של ברזל אינה מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים. מוסיק השו"ע, ויש אומרים שזה רק בתנאי שלא יפסיק טינוף או עבודת כוכבים. וכתב המשנ"ב (ס"ק סב) בשם הח"י אדם שקדיש וקדושה יכול לענות כיון דהוי רק פסוקים, אבל ברכו לא יענה.

4. ואת המעשה אשר יעשו

עשרה כאחד: בהוראה למעשה נאמרו מהלכים שונים בין גדולי ופוסקי הדור שליט"א. יש שהורו, שאפשר לקיים שניהם להתקבל באופן זהיר, וצריך יהיה עשרה ברשות אחד דווקא, ולא יסמכו על צירוף דרך המרפסות וכדומה שהוא היתר דחוק ביותר, כי אפילו הרשב"א עצמו כתבו רק בדרך אפשר ובעיקר קשר על היתרוף הראשון, ויש חולקים על הרשב"א, ורק כאשר יתקלה עממה במקום אחד, ויכלו שאר המתפללים במרפסות להצטרף אליהם, וכן הורו הג"ר יצחק יוסף שליט"א, והג"ר שלום כהן שליט"א. והוסיפו שצטרפו רק למנין שמתקיים לפי ההוראות, ואם אין מנין שכולם נהוגים על פי ההוראות, יתפלל ביחידות.

כשאין ברירה: הוראת הג"ר חיים קנייבסקי שליט"א (כפי שפורסם בשמו לצבור), והג"ר משה שטרנבוך שליט"א (במכתבו מתאריך ח' ניסן תש"פ הוסיף כיון שנחלקו הפוסקים ראי זה שהש"ץ יתנה שאם אינם מצטרפים היתה תפלתו נדבה). והג"ר יצחק זילברשטיין שליט"א (ווי העמודים ניסן תשפ סימן כד), והג"ר צבי ובר שליט"א (קובץ הלכות מבית הוראה נוה יעקב), והג"ר שמואל דוד הכהן גרוס שליט"א, שבימים טרופים אלו כשאין אפשרות אחרת ולא היה אפשרות לעשות מנין בהתנסותם רק דרך המרפסות כיון שהוא שעת הדחק, ניתן להצטרף למנין על ידי המרפסות.

והצירוף הוא בשני מהלכים: א. כאשר עשרה אנשים רואים זה את זה, מצטרפים למנין גם כאשר המרפסות הם בבניינים נפרדים, כשיטת האחרונים שנוקטים את הרשב"א להלכה שבראיהם זה את זה, מועיל גם בשני רשויות, ובתנאי שאין שבייל קבוע שמפסיק ביניהם. ב. אפילו אם אין עשרה שרואים זה את זה, מספיק שעשרה אנשים רואים את החזן, ומצטרפים כיון שעדעתה לענין. ואם כן כל מי שרואה את החזן, אפילו שאינו רואה את כולם, החזן מצטרף למנין. אם לא רואה את החזן אפילו שהוא רואה אחד שרואה את החזן, הוא לא מצטרף למנין.

משולש על הד"ה: מרדכי חלי שוורצברג שליט"א מודה וזאת הנהיה - מדיקן עילית

שאלה: במקום מגורי יש מנין שומעין במרפסת רחב הארוץ, שכל יום יש מנין קטן בצד ארבע ומוספים הענינים שבבנין בלתי מועיל לבניש. האם ניתן להצטרף למנין ע"י הענינים שמעבר לבניש?

תשובה: מבואר בס' ה"ר שרית שנתן להצטרף למנין ע"י שומעין אלו את אלו, ומבואר במשנ"ב שיש צורך בהוסקים. אלא שאם לא נאמן אחר יתן קוטר על הכרעת הש"ע, וימקור יתן, וכן נהגות הלכות וימקור יתן, שאין שכל הדין מוסק. זה כשהשומעין הרבים מספיקים ענינים שמוספים במבואר הדין, וימקור יתן, וכן נהגות הלכות וימקור יתן, שאין שכל הדין מוסק. לכן יש להצטרף ע"י אותם שבעד הארוץ, שאין שכל הדין מוסק.

פורסם בהפוחת בכל יום של ידרשו' - כ"ז ניסן תש"פ

דין נוסף מצינו לגבי זימון, בשו"ע (סימן קצה סעיף ב) שאם מקצתן אכלו בבית ומקצתן אכלו מחוץ לבית, אם הוא צריך יושב על מפתח הבית, הוא מצטרף. ובאר השע"ר הציון (ס"ק ו) כיון ששתי החבורות צריכות אותו כדי שיוציא אותם, הוא נחשב כשמש משמשת את שתייהם ולכן הוא מצטרף אותם. וכן לגבי צירוף לתפילה מבואר בשו"ע (סימן נה סעיף טו) לגבי מקצתן צריכים ומקצתן בחוץ, ושליח צבור תוף הפתח, הוא מצטרף, ובאר המשנ"ב (ס"ק נד) כיון שהוא החזן, לא אחד נותן דעתו עליו ולכן הוא מחבר אותם יחד.

דין נוסף נכתב לגבי זימון, בשו"ע (סימן קצה סעיף א) יש מי שאומר שאם רשות הרבים מפסיקה ביניהם אינם מצטרפים, וכתב המשנ"ב (שם ס"ק ז) גם שבייל הייחיד הקבוע תמיד מפסיק ביניהם. [ומבואר בג"ח החיים (ס"ק ח) שמה שכתב בשו"ע בשם יש מי שאומר, כיון שלא מצאה אלא בפקס אחד. ובמשנ"ב (סימן לב ס"ק כקו וס"ק קפ) כתב שהשו"ע כותב בשם "יש מי שאומר", למרות שזו דעה מוסכמת].

וכן לגבי תפילה מפורש בפרי מגדים (א"א סימן נה ס"ק יב) שהדין שבייל הרבים מפסיק, הוא גם לגבי מנין. ומה שהס"ט (סימן קצה ס"ק ג כב) לענין בני החופה מצטרפים אפילו אם יש שבייל ביניהם, ביאר שם שזו סברה מיוחדת לענין חופה, כיון שכולם אוכלים מסעודה אחת לכן מצטרפים.

2. צירוף ברשויות חלוקות

מנין עשרה: מנין הוא כאשר עשרה נמצאים במקום אחד, כמבואר בשו"ע (סימן נה סעיף יג) צריך שיהיה כל העשרה במקום אחד ושליח צבור עממה. ומבואר במשנ"ב (ס"ק מח) שאפילו אין רואים אלו את אלו כיון שהם בבית אחד מצטרפים, ובבני רשויות אלו מצטרפים כיון שאין רואים זה את זה, ויש מחמירים אפילו בראוים.

שני רשויות: כתב בשו"ע (סימן נה סעיף יד) תשעה בבית הכנסת, ואחד עומד אחורי בית הכנסת, ומראה להם פניו דרך החלון, אפילו אם החלון גבוה כמה קומות ואינו רחב ארבעה טפחים, מצטרף עממה לעשרה. ובאר המשנ"ב (סימן נה ס"ק נב) כיון שמראה להם פניו דרך החלון, מצטרפים כמו לגבי זימון שמבואר בשו"ע (סימן קצה), שאם מקצתן רואים אלו את אלו מצטרפים. לפי זה, כאשר ישנם תשע מתפללים בבית הכנסת, ואחד עומד נשים ומראה להם פניו דרך החלון שבמחיצה, מצטרף עממה לעשרה, וכל שכן אם יש עשרה מתפללים בבית הכנסת, שנחשב בכך תפילה כציבור. מסיים המשנ"ב שכל זאת לתפילה עדיף שירד לבית הכנסת אם יכול לרדת כשדיו, כי יש מהאחרונים שחולקים על עיקר הדין וסוברים שדיני מנין לתפילה שונים מדיני צירוף לזימון.

וציין בשער הציון (ס"ק נג) לתשובת משכנות יעקב (א"ח) חלק א סימן עה) דיש לחלק בין זימון לתפילה, גם הרשב"א שדימה את הלכות זימון להלכות תפילה כתב רק כן בפ"ד אפשר, ובעיקר סמך הרשב"א על היתרוף הראשון שהבימה אינה חוצצת כיון שעשיית תשמיש בית הכנסת. וכן ציין למה שכתב בבאר הגור"א (ס"ק לא) על סברת הרשב"א, אבל יש

זעליג וויס שליט"א גנם כעת צריך להמשיך את מניני המרפסות. **מנין בחדר מדרגות:** כאשר עושים מנין בחדר מדרגות, באופן שכל אחד עומד בפתח ביתו בקומה שלו, ורוצה להצטרף למנין עם שאר השכנים, הובא לעיל דברי **המשנ"ב** (סימן נה ס"ק מח) שבבית אחד אפילו אם לא כל האנשים שבמנין רואים זה את זה מצטרפים, ולכאורה גם בחדר מדרגות נחשב כבית אחד ומצטרפים. אכן לגבי עירוב דנו בזה **האחרונים** (משנ"ב סימן שנח ס"ק לח וביאור הלכה ד"ה ואם, ובחזון איש סימן קח ס"ק יג) אם מדרגות מחיצות מחיצה או לא, וכיון שיש לחוש שאינו נחשב חדר אחד, ולכן צריך שיהיו עשרה שרואים אלו את אלו, או באופן שהחזן עומד באמצע וכולם רואים אותו, וכך הוא מצרפם יחד.

5. מנין במקום פתוח

לגבי עשרה שעומדים במקום פתוח כמו חצר וכדומה, יש לציין למה שכתב **במשנ"ב** (סימן נה ס"ק מח) לגבי מנין בתוך בית, אפילו אינם רואים זה את זה מצטרפים. וכתב על כך **המנחת יצחק** (חלק ב סימן מד) שאם מתפללים לא בתוך בית אלא במקום פתוח, מצטרפים למנין רק כשמתיקיים שלושה תנאים:
א. צריך שכולם ישמעו את את הש"ץ, כמבואר בסימן קכד סעיף ח.

ב. צריך שיראו עשרה אנשים איש את חבירו, ואם אינם רואים זה את זה אינם מצטרפים. אמנם יש להוסיף על דבריו, שכאשר המתפללים מוקפים בגדר, מצטרפים למנין גם כאשר אינם רואים זה את זה, כמו לגבי שינוי מקום באכילה, שמבואר **במשנ"ב** (סימן קעח ס"ק ל"ז) שאם אינו רואה את מקומו הראשון, כאשר המקום מוקף מחיצות נחשב מקום אחד. והרי במקום אחד מועיל אפילו כשאין רואים זה את זה.

ג. שלא יהיה שביל שמפסיק בין המתפללים. כמו לגבי צירוף לזימון, שכתב **השו"ע** (סימן קצה סעיף א) יש מי שאומר שאם רשות הרבים מפסיקה ביניהם אינם מצטרפים, וכתב **המשנ"ב** (שם ס"ק ז) גם שביל היחיד הקבוע תמיד בימות החמה ובימות הגשמים מפסיק ביניהם. [למרות שבשו"ע הוזכר בלשון יש מי שאומר מצינו **במשנ"ב** (סימן לב ס"ק קכג וס"ק קפ) שהשו"ע כותב בשם "יש מי שאומר", למרות שזו דעה מוסכמת]. ומפורש **בפרי מגדים** (א"א סימן נה ס"ק יב) כי הדין שבביל הרבים מפסיק, הוא גם לגבי מנין.

והורה **אחד מגדולי הוראה שליט"א** שאם כל המנין עומד על השביל או על הכביש עצמו מצטרפים זה לזה, ורק כאשר עומדים בשני חצירות וביניהם יש שביל, דרך הרבים מפסיק ביניהם ואינם מצטרפים.

פלגוני: יש שהורו, שאסור להתקהל עשרה כאחד משום 'ונשמרתם מאוד לנפשותיכם', ומאידך צירוף מנין דרך המרפסות שדו ביה נרגא, וכיון שיש כאן ספק ברכה לבטלה שתלוי במחלוקת אם מצטרפים על ידי ראייה בלבד, לא יאמרו חזרת הש"ץ וקריאת התורה או שאר ברכה הצריכה מנין, רק יאמרו חזרת הש"ץ קצרה, ויצטרפו לענין קדיש וקדושה במנין. וכן הורו (ניסן תש"פ) **הג"ר שבח צבי רוזנבלט שליט"א**, ו**הג"ר שלמה אליהו מילר שליט"א** ו**הג"ר עמרם פריד שליט"א** (גיליון 'אומרה לשמך' מספר 89). שמניני המרפסות ניתן בדוחק להחשיבם כמנין לגבי קדיש קדושה, אפילו באופן שרשות הרבים עוברת ביניהם, ולגבי ברכות צ"ע אם ראוי לסמוך על זה כיון שיש חולקים.

דקדוק ההלכה: כעת שיש אפשרות להתכנס, יש שהורו שצריך להחמיר בהלכות צירוף למנין, ולדקדק שיצטרפו עשרה אנשים ברשות אחת, ולא לסמוך על שיטות דחוקות, כאשר יש חשש ברכות לבטלה. מאידך יש שהורו כיון שהניסיון הוכיח שהמנינים שעושים בחוץ אינם נשמרים לכללי הזהירות, לכן עדיף להתפלל במרפסות, ורק במקומות שיש השגחה לקיים ולשמור את כל כללי הזהירות אפשר להתפלל בחוץ, במנין מהודר ברשות אחת, בלי לסמוך על היתרים דחוקים של צירוף מתפללים העומדים ברשויות חלוקות, ופעמים שיש דרך הרבים שמפסיק בין הבניינים.

וכן פורסם מכתב (כט ניסן תש"פ) מאת **הג"ר משה יחיאל הכהן רוט שליט"א**, ו**הג"ר שלמה גוטפריד שליט"א**, ו**הג"ר אפרים פישל מוטצן שליט"א**, שעדיף להמשיך להתפלל במרפסות, ורק כשיש השגחה שיקיימו את כללי הזהירות אפשר להתפלל בחוץ.

מנין במרפסות: יש שהורו, שאדרכה חובה עלינו לדקדק בהלכות שמירת הגוף ונפש, וחמירה סכנתא מאיסורא, ואין להתיר להתאסף למנין, כי לא שייך לשמור על כללי הבטיחות בהתקהלות, והתפילות ייערכו אך ורק דרך המרפסות והחזן יעמוד למטה או באחד המרפסות, ובשום אופן לא יציאו שאר המתפללים מבתיהם, ואם אין אפשרות לעשרה אנשים שיראו אלו את אלו דרך המרפסות, יתפללו ביחידות. וכן דעת **הג"ר אשר**

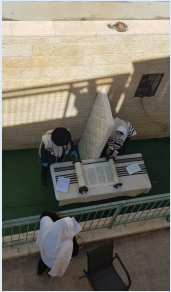
סיכום הגיליון:

דינים העולים

- א. **שעת הדחק:** חשוב להקדים, כי חלק מהדינים הללו הינם רק בדיעבד, ובימים כתיקונם אין לסמוך על צירופים כאלו.
- ב. אם שומע מנין, גם באופן שאינו יכול להצטרף עמהם למנין, יכול לענות עמהם.
- ג. **מהמפתח:** כאשר יש מנין ואדם עומד במרפסת או בחלון ביתו, אם יכול בקלות לרדת למטה עדיף שירד, ואם לאו מצטרף, אך אם יש חלון של זכוכית בינו לבין המנין, אינו יכול להצטרף עמהם, אבל יכול לענות קדיש קדושה וברכו.
- ד. **בחצרות:** מנין בחצרות פתוחות, צריכים לשמוע את הש"ץ, וכן צריכים לראות אחד את חבירו, ואם המקום מוקף מחיצות מצטרפים אפילו אינו רואה את כל המתפללים או החזן. גם צריך שלא יהיה שביל שמפסיק בין עשרת המתפללים.
- ה. **צירוף מרפסות:** אם ישנם ידידים בכמה מרפסות, כל מי שרואה עשרה מצטרף, ואם במרפסת ישנם כמה אנשים וחלק מהם רואים אלו את אלו הינם מצטרפים למנין. ואם רואים אחד את השני משני בנינים שונים, מצטרפים רק אם אין שביל שמפסיק ביניהם. ואם אין להם אפשרות לראות אחד את השני, אם כולם רואים את החזן גם באופן כזה מועיל לצירוף. בהוראה למעשה מאת גדולי ישראל שליט"א נאמרו כמה שיטות כפי שהובא בתוך הגיליון.
- ו. **חדרי מדרגות:** מנין בחדר מדרגות שכל אחד עומד בקומה נפרדת, יתכן שאינם מצטרפים רק אם עשרה רואים זה את זה, או עשרה רואים את הש"ץ.

משיב כהלכה

ההגרלה השבוע על: 100 ₪ מזומן

שאלה: מהם דיני קריאת התורה ב'מניני המרפסות'?

מה הם גדרי הצירוף למנין לקריאת התורה במנין המרפסות, ואין יעשו את העליות לתורה, האם נכון הדבר שהבעל קורא יקבל את כל העליות, או שעדיף שאותם מתפללים יקבלו כמה עליות. והאם אפשר לתת עליה לעומדים במרפסת מרוחקת?

במדור זה מופיע שאלה שבועית בנושא הגיליון הבא, כל מי ששולח תשובה מובחרת על השאלה נכנס להגרלה! ההגרלה על דעת רבני המפעל. התשובות הנכונות ישולבו במידת האפשר בגיליון הקרוב. ניתן גם לענות בעילום שם, בלי להכנס להגרלה.

נא להעביר את התשובות עד יום ראשון הקרוב בערב (תשובה שתגיע אחרי יום ראשון תכנס להגרלה הבאה). בצירוף פרטי המשיב (שם, טלפון, מקום לימוד), באחת מהאפשרויות הבאות:

1. בקו 'הילכתא' טלפון 02-5377085 שולח 4
2. בעמדות 'נדרים פלוס' ו'קהילות', קופת 'הילכתא' גיליון 'עומק הפשט'
3. בחדר 'קול הלשון', ישיבת מיר ירושלים, תיבת 'הילכתא'
4. כפקס מספר 1532-6507823
5. במייל 5047867@gmail.com

הזוכה בהגרלת גיליון 261 על סך 100 ₪ הבחור החשוב כמר ברוך הרטמן נ"ו ישיבת ויז'ניץ בני ברק

מדור זה הוקדש השבוע להצלחת התורם ומשפחתו הי"ו

בית הוראה הילכתא

השו"ת השבועי מ'בית הוראה הילכתא'

שאלה: האם בעידן הקורונה, מותר לצאת בשבת עם מסיכה על הפנים, וכפפות על הידיים במקום שאין עירוב?

תשובה: הוראת הגר"ח קנייבסקי שליט"א (מכתב ע"ח אייר תש"פ), והג"ר יצחק זלברשטיין שליט"א (קובץ ווי העמודים ניסן תש"פ עמוד נד), והג"ר יצחק מרדכי הכהן רובין שליט"א (הוראות נחוצות לשבת קדש פרשת שמני תש"פ), שמותר לצאת לרשות הרבים עם מסיכה, גם במקום שאין עירוב. כיון שמצוי בגמ' ובפוסקים אופנים שמותר לצאת בשבת בדברים שמטרת לבישת להגן על האדם מצער הגוף, ונפסק במשנ"ב (סימן שא ס"א נ"א), שמותר לצאת במוך שסופג את הטיטון ומגן על הגוף. וגם המסיכה מגינה על הלבוש שלא ידבק הוא מהקורונה, ולא ידבק אחרים, ודינו כמלבוש שמותר לצאת בו.

והוסיף הגר"מ רובין, שהוא הדין שמותר ללבוש כפפות. ויש להקפיד לא להסיר את הכפפות מידיו, והמסיכה תכסה את פיו.

ולגבי החשש שמא יורידו ויטלטלו ברשות הרבים. בשו"ע (סימן שא סעיף לו) נפסק שמותר, ויש מחמירים. ובמשנ"ב (ס"ק קמא) שהמנהג להקל, ובעל נפש חימיר. ולכן בעידן הקורונה שהמסכה מסייעת בהצלת נפשות אין להחמיר.

לתגובות: ניתן לפנות ל'בית הוראה הילכתא'
02-5350535 שולוח 1-1.

עדכוני הלכה

תחנן כשאיין ספר תורה

בעידן הקורונה, אם מתפללים במקום שאין ספר תורה, נפסק בשו"ע (סימן קלא סעיף ב) שאין נפילת אפים אלא במ"קום שיש ספר תורה, וכשאין ספר תורה אומרים תחנן בלא נפילת אפים.

מנהג ירושלים ליפול אפים גם כשאין ספר תורה, לדעת הגר"ש אורבאך זצ"ל המנהג הוא רק בירושלים העתיקה שבין החומות. ואילו לדעת הגר"ש אלישיב זצ"ל המנהג הוא גם בירושלים החדשה. ועיין אשי ישראל (פרק כה סעיפים יא).

נושא הגליון הבא:

דיני קריאת התורה ב'מניני המרפסות'

טלו חלק בזיכוי הרבים העצום, והשתתפו בהוצאות הגיליון הבא

הגיליון נועד לעזור את לב הלומדים, נא לא לסמוך על הדברים הלכה למעשה בלי לעיין במקורות

אפשרות להנצחה לע"נ, לרפו"ש, וכדומה.

ניתן לשלוח רעיונות ותיקונים, הוספות והערות, להגדיל תורה ולהאדירה.

אפשר לתרום עבור הוצאת הגליונות בעמדות הממוחשבות של 'נדרים פלוס' ו'קהילות' ברחבי הארץ, תחת המדור 'קופות נוספות' לפי החיפוש: 'עומק הפשט'.

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

גיליון שבועי עומק הפשט
שיעורים וימי עיון
בית הוראה טלפוני
בידורי הלכה אקטואליים
קו מידע הלכתי
חוברות הדרכה

מכון הילכתא 02-535-0-535

מענה אנושי בית הוראה מערכת הגיליון

קו מידע הלכתי

02-5377-085

ניתן להאזין לשיעורים, הודעות, עדכונים, רישום להגרלות, ועוד...

לקבלת הגיליון במייל: 5047867@gmail.com

פקס: 02-6507823